

Rådet for
Den Europæiske Union

Bruxelles, den 7. marts 2023
(OR. en)

7089/23

EDUC 83
ENV 200
CLIMA 109
SOC 159
JEUN 45
EMPL 114

RESULTAT AF DRØFTELSENE

fra:	Generalsekretariatet for Rådet
til:	delegationerne
Vedr.:	Rådets konklusioner om færdigheder og kompetencer med henblik på den grønne omstilling

I bilaget følger til delegationerne ovennævnte rådskonklusioner som godkendt af Rådet (uddannelse, ungdom, kultur og sport) på samlingen den 7. marts 2023.

Rådets konklusioner om færdigheder og kompetencer med henblik på den grønne omstilling

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION

MINDER OM den politiske baggrund med hensyn til færdigheder og kompetencer med henblik på den grønne omstilling, jf. bilaget til disse konklusioner,

FREMHÆVER Det Europæiske Råds konklusioner af 9. februar 2023¹, som indeholder en opfordring til, at der træffes dristigere og mere ambitiøse foranstaltninger for at videreudvikle de færdigheder, der er nødvendige for den grønne og den digitale omstilling, gennem uddannelse, erhvervsuddannelse, opkvalificering og omskoling med henblik på at tackle udfordringerne med manglen på arbejdskraft og omdannelsen af arbejdspladser, herunder i forbindelse med demografiske udfordringer,

SER MED TILFREDSHED PÅ det foreslåede initiativ vedrørende et europæisk år for færdigheder 2023 og UNDERSTREGER behovet for en fælles indsats for omskoling og opkvalificering med henblik på den grønne omstilling på en socialt retfærdig, inklusiv og fair måde og for styrkelse af europæiske virksomheders konkurrenceevne og det europæiske samfunds modstandsdygtighed,

ANERKENDER FØLGENDE:

1. De globale miljø-, klima- og biodiversitetsudfordringer kræver øjeblikkelig global handling. Den grønne omstilling og overgangen til bæredygtighed, herunder omstilling til en klimaneutral økonomi, skaber behov for en grundlæggende omstilling af vores samfund på tværs af en lang række sektorer. Europa skal foregå med et godt eksempel ved at opfylde ambitiøse miljø-, klima- og biodiversitetsmål, fremme vækst, konkurrenceevne og skabelse af kvalitetsjob og samtidig beskytte miljøet og sikre en retfærdig omstilling til en mere ressourceeffektiv og cirkulær økonomi.

¹ Det Europæiske Råds konklusioner vedtaget på det ekstraordinære møde den 9. februar 2023 (EUCO 1/23).

2. For at bevare sin konkurrencefordel inden for teknologier til grøn omstilling og bæredygtig udvikling må Den Europæiske Union øge den omfattende udvikling, anvendelse og demonstration af nye teknologier betydeligt i alle sektorer og i hele det indre marked, således at der skabes nye innovative værdikæder. Der vil blive skabt nye "grønne job", mens nogle job vil blive erstattet og andre omdefineret, hvilket kræver ændrede færdighedssæt.
3. Det er afgørende at bygge videre på engagementet i og bevidstheden om den grønne omstilling og bæredygtig udvikling i samfundet som helhed. Et grundlæggende element i bestræbelserne på at fremme den grønne omstilling og bæredygtig udvikling er tilegnelse, også fra en tidlig alder, af nøglekompetencer i et livslangt læringsperspektiv, som bør tages i betragtning på alle niveauer og i alle typer af uddannelse og læringsforløb. En institutionsomfattende tilgang til bæredygtighed, der omfatter alle aktivitetsområder, er vigtig. Med udgangspunkt i Rådets henstilling af 16. juni 2022 om læring med henblik på den grønne omstilling og bæredygtig udvikling² er der et presserende behov for, at der gøres en indsats for at støtte uddannelsessystemerne i at træffe foranstaltninger til udvikling af færdigheder og kompetencer med henblik på den grønne omstilling.
4. De færdigheder og kompetencer og færdighedssæt, der er nødvendige for den grønne omstilling, er af forskellig art og viser sig og defineres løbende. GreenComp³, den europæiske kompetenceramme for bæredygtighed, beskriver "bæredygtighedskompetencer" som omfattende den viden, de færdigheder og de holdninger, som lærende i alle aldre har brug for for at kunne leve, arbejde og handle på en bæredygtig måde. "Grønne kompetencer" vedrører de faglige kvalifikationer, som der er behov for i alle sektorer og på alle niveauer af arbejdsmarkedet med henblik på den grønne omstilling, herunder skabelsen af nye grønne job. De vedrører også tværgående færdigheder, der er nødvendige for at muliggøre kritisk tænkning, systemtænkning, problemløsning og innovation.

² EUT C 243 af 27.6.2022, s. 1.

³ Europa-Kommissionen, Det Fælles Forskningscenter, *GreenComp – Den europæiske kompetenceramme for bæredygtighed*, Den Europæiske Unions Publikationskontor, 2022.

5. Den grønne omstilling kan kun lykkes, hvis EU har den påkrævede kvalificerede arbejdsstyrke. Som det fremgår af Kommissionens meddelelse om en industriplan for den grønne pagt til den CO₂-neutrale tidsalder⁴, er manglen på arbejdskraft, som det fremgår af antallet af ubesatte stillinger, fordoblet mellem 2015 og 2021 i sektorer, der anses for at være afgørende for den grønne omstilling, og efterspørgslen efter tekniske færdigheder inden for grøn omstilling er stigende. Der vil være et presserende behov for grønne færdigheder og for opkvalificering og omskoling af arbejdsstyrken, hvis omstillingen til en moderne, ressourceeffektiv og konkurrencedygtig økonomi skal lykkes. Politikker for grund-, efter- og videreuddannelse og formel og ikkeformel uddannelse og investeringer rettet mod færdigheder og kompetencer med henblik på den grønne omstilling er nøglen til Europas fremtidige modstandsdygtighed og velstand.
6. Erhvervsrettet grund-, efter- og videreuddannelse (VET), videregående uddannelse og voksenuddannelse spiller en central rolle med hensyn til at reagere på behovet for at bekæmpe og tilpasse sig til klimaændringer, standse og vende biodiversitetstab og virkeliggøre den grønne omstilling ved at udstyre unge og voksne med de færdigheder og kompetencer, der skal til for at trives på et arbejdsmarked og i et samfund i forandring, og ved at bidrage til udviklingen af grønne løsninger gennem teknologisk og social innovation. Gennem tværnationalt samarbejde, f.eks. gennem alliancer mellem Europauniversiteter og erhvervsekspertisecentre, kan erhvervsrettet grund-, efter- og videreuddannelse og videregående uddannelse yde et bedre bidrag til den grønne omstilling og bæredygtig udvikling.
7. Ved at opfylde behovene hos forskellige typer lærende og på arbejdsmarkedet kan erhvervsuddannelsessystemer og videregående uddannelsessystemer fremme beskæftigelsesegnethed, social inklusion, social samhørighed og ligestilling mellem kønnene, lette omskoling og opkvalificering, herunder gennem fleksible og smidige muligheder for livslang læring, og ligeledes bidrage til at øge antallet af faglærte arbejdstagere. I denne forbindelse og afhængigt af de nationale forhold kan voksenuddannelse også øge voksnes deltagelse i uddannelse gennem hele arbejdslivet i overensstemmelse med opkvalificerings- og omskolingsbehovene med henblik på den grønne omstilling.

⁴ COM(2023) 62 final.

ER ENIGT OM FØLGENDE:

1. Tilpasning af erhvervsrettet grund-, efter- og videreuddannelse, videregående uddannelse og voksenuddannelse for at støtte den grønne omstilling kræver kortlægning af nuværende og fremtidige færdighedsbehov, herunder identifikation af nye jobprofiler og færdighedssæt, faglige behov og kvalifikationsgab. Samarbejde mellem uddannelsesudbydere (både offentlige og private), offentlige myndigheder, forskningsorganisationer, arbejdsformidlinger, arbejdsmarkedsparter, virksomheder og andre relevante interessenter, både nationalt og regionalt, er afgørende for at identificere disse nye færdighedsbehov på arbejdsmarkedet. Desuden kan opfølgningen af de lærendes overgang til arbejdsmarkedet, f.eks. gennem sporing af færdiguddannede, bidrage til at give oplysninger om f.eks. jobmatchning og relevansen af erhvervede færdigheder og kompetencer.
2. Værktøjer til viden om færdigheder kan støtte identificeringen af nuværende og fremtidige færdighedsbehov yderligere. I denne forbindelse kan klassificeringen af færdigheder med henblik på den grønne omstilling i europæiske færdigheder, kompetencer, kvalifikationer og erhverv (ESCO)⁵ bidrage til en fælles forståelse af, hvilke færdigheder der er nødvendige for en vellykket grøn omstilling på arbejdsmarkedet, og f.eks. lette mobiliteten blandt lærende og arbejdstagere inden for EU. Disse værktøjer kan også hjælpe medlemsstaterne og uddannelsesudbydere med at kortlægge grønne elementer, der kan indgå i kvalifikationer og uddannelsesmuligheder inden for erhvervsrettet grund-, efter- og videreuddannelse eller videregående uddannelse samt voksenuddannelse.
3. I betragtning af de ændrede jobprofiler og de nye erhverv som følge af den grønne omstilling er det bydende nødvendigt at sikre et ajourført og relevant indhold af erhvervsrettede grund-, efter- og videreuddannelser, videregående uddannelser og voksenuddannelser. Erhvervsuddannelser og videregående uddannelser bør, når det er relevant og i fuld overensstemmelse med institutionernes autonomi og akademiske frihed, revideres i overensstemmelse hermed med skabelse af nye kvalifikationer eller indarbejdelse af grønne færdigheder i eksisterende kvalifikationer.

⁵ ESCO (European Skills, Competences, Qualifications and Occupations) er den europæiske flersprogede klassifikation af færdigheder, kompetencer og erhverv.

4. Uddannelsesudbuddet bør afspejle behovene hos dem, der påbegynder en grunduddannelse, og dem, der har behov for at ajourføre deres færdigheder og kompetencer, så de kan opfylde kravene i deres nuværende job eller skifte til nye job og ekspanderende sektorer. Derfor er der behov for, at både medlemsstater og erhvervsuddannelsesudbydere og videregående uddannelsesinstitutioner undersøger, hvordan der innovativt og fleksibelt kan skabes muligheder for at tilegne sig grønne færdigheder, herunder inden for områderne naturvidenskab, teknologi, ingeniørvirksomhed, kunst, matematik (STEAM), om muligt ved at udvikle små og skræddersyede læringsmoduler, der bl.a. kan føre frem til mikroeksamensbeviser. Desuden er der også behov for at udvikle voksenuddannelse på sekundær- og tertiærtrinnet, bl.a. gennem fleksible læringsforløb, der giver mulighed for at ajourføre, udvide og uddybe kompetencer. Der bør også lægges vægt på validering og anerkendelse af tidligere arbejdsmæssige resultater og erhvervede færdigheder samt, afhængigt af de nationale forhold, certificering eller akkreditering af relevante færdigheder og kompetencer. Selv om arbejdsbaseret læring, herunder praktikophold og lærlingeuddannelser, bidrager til omstilling på arbejdsmarkedet, kan det være en udfordring at finde relevante arbejdspladser i hurtigt fremspirende erhverv samt i virksomheder, der skal tilpasse sig til nye forhold. Derfor er der behov for alternative læringsmuligheder i arbejdsbaserede miljøer for at hjælpe de lærende med at erhverve nye grønne færdigheder.

5. Lærere og undervisere inden for erhvervsrettet grund-, efter- og videreuddannelse, videregående uddannelse og voksenuddannelse spiller en afgørende rolle i den grønne omstilling ved at udstyre de lærende med ajourførte erhvervsmæssige, tekniske og andre færdigheder og kompetencer, der er nødvendige både i de nye grønne virksomheder og for at opfylde de skiftende krav i eksisterende virksomheder. Det er derfor afgørende at videreudvikle og ajourføre lærernes, undervisernes og personalets viden, færdigheder og kompetencer ved at støtte muligheder for løbende faglig udvikling, værdsætte inddragelse i uddannelsesaktiviteter med fokus på færdigheder og kompetencer med henblik på den grønne omstilling i karriereforløb og fremme samarbejde og peerlæring blandt erhvervsuddannelsesudbydere, videregående uddannelsesinstitutioner, forskningsorganisationer, virksomheder og andre interessenter. Desuden er lederskab i uddannelsesorganisationer afgørende for at styrke og støtte denne udvikling.
6. Der kræves målrettede foranstaltninger for at få unge og voksne, uanset køn og socioøkonomisk baggrund, herunder unge og voksne fra landdistrikter og afsidesliggende områder såsom EU's regioner i den yderste periferi, til at benytte sig af læringsmuligheder for grønne færdigheder. Dette omfatter, når det er relevant og i fuld overensstemmelse med institutionernes autonomi og akademiske frihed, fjernelse af eksisterende hindringer og barrierer for alle former for læring såsom spørgsmål vedrørende mobilitet, tilgængelighed, kønsskævheder og -stereotyper, vejledning, opsøgende arbejde, økonomisk støtte til enkeltpersoner, støttetjenester for lærende og anerkendelse af realkompetence. Kvinders og mænds deltagelse bør i lige høj grad fremmes og støttes gennem effektive systemer for livslang vejledning, der styrkes gennem grund- og videreuddannelse af erhvervsvejledere og andre vejledere.

OPFORDRER MEDLEMSSTATERNE TIL under behørig hensyntagen til institutionel autonomi og akademisk frihed og i overensstemmelse med de nationale forhold at tage ovennævnte spørgsmål i betragtning, når de:

1. løbende udvikler nøglekompetencer og bæredygtighedskompetencer i et livslangt læringsperspektiv, herunder fra en tidlig alder, på alle niveauer og inden for alle typer af uddannelses- og læringsforløb⁶
2. udvikler erhvervsrettet grunduddannelse og erhvervsrettet efter- og videreuddannelse og videregående uddannelsessystemer og uddannelsestilbud med henblik på den grønne omstilling samt voksenuddannelse, f.eks. gennem mikroeksamensbeviser
3. inddrager uddannelsesudbydere, forskningsorganisationer, arbejdsgivere, arbejdsmarkedets parter og andre relevante interessenter for i fællesskab at identificere omskolings- og opkvalificeringsbehov med henblik på den grønne omstilling, herunder offentligt-privat samarbejde
4. støtter og fremmer udbydere af erhvervsrettet grunduddannelse og erhvervsrettet efter- og videreuddannelse, videregående uddannelsesinstitutioner og voksenuddannelsesorganisationer i forbindelse med udvikling og udbud af læringsmuligheder med henblik på den grønne omstilling, herunder læringsmuligheder på områderne naturvidenskab, teknologi, ingeniørvirksomhed, kunst og matematik (STEAM)
5. støtter lærere, personale, vejledere og ledere i at erhverve og ajourføre den viden, de færdigheder og de kompetencer, der er nødvendige for at bidrage til grøn omstilling og bæredygtig udvikling, ved at fremme grunduddannelse og løbende faglig udvikling

⁶ I overensstemmelse med Rådets henstilling af 16. juni 2022 om læring med henblik på den grønne omstilling og bæredygtig udvikling og Rådets henstilling af 22. maj 2018 om nøglekompetencer for livslang læring (EUT C 189 af 4.6.2018, s. 1).

6. tilskynder til og støtter enkeltpersoners deltagelse i lærings-, opkvalificerings- eller omskolingsmuligheder, både inden for formel og ikkeformel uddannelse samt inden for mobilitet med henblik på den grønne omstilling
7. anvender tilgængelige EU-værktøjer og -finansieringsprogrammer og nationale værktøjer og finansieringsprogrammer såsom Erasmus+ og ESF+ til at støtte færdigheder og kompetencer med henblik på den grønne omstilling, herunder deling af god praksis og peerlæringsaktiviteter,

OPFORDRER KOMMISSIONEN TIL under behørig hensyntagen til nærhedsprincippet og de nationale forhold at tage disse konklusioner i betragtning, når den:

1. fremmer gensidig læring og deler god praksis vedrørende færdigheder og kompetencer med henblik på den grønne omstilling med medlemsstaterne, arbejdsmarkedets parter, uddannelsesudbydere, forskningsorganisationer, virksomheder og andre relevante interessenter
2. støtter tværnationalt samarbejde og deler god praksis vedrørende færdigheder og kompetencer med henblik på den grønne omstilling, herunder gennem udveksling af studerende og personale under Erasmus+ og samarbejde mellem uddannelsesinstitutioner som f.eks. alliancer mellem Europauniversiteterne og erhvervsekspertisecentrene
3. inddrager uddannelsesudbydere, industrielle økosystemer, arbejdsmarkedets parter og alle relevante interessenter, herunder på regionalt og lokalt plan, gennem pagten for færdigheder, for i fællesskab at identificere omskolings- og opkvalificeringsbehov med henblik på den grønne omstilling
4. videreudvikler evidensgrundlaget for færdigheder og kompetencer med henblik på den grønne omstilling ved at samarbejde med Cedefop og andre relevante organisationer uden at skabe hverken nye rapporteringsforpligtelser eller yderligere byrder for medlemsstaterne

5. sammen med Den Stående Arbejdsgruppe om Indikatorer og Benchmarks fortsætter bestræbelserne på at udvikle mulige indikatorer eller EU-mål på bæredygtighedsområdet, herunder grønnere uddannelsessystemer
 6. yderligere fremmer eksisterende EU-værktøjer og -programmer til støtte for færdigheder og kompetencer med henblik på den grønne omstilling i tæt samarbejde med medlemsstaterne
 7. gennemfører og udarbejder initiativer, der skal styrke Europas konkurrenceevne og fremtidige parathed og støtte medlemsstaterne i at opnå en vellykket grøn omstilling i og gennem uddannelse.
-

Politisk baggrund

1. Rådets henstilling af 22. maj 2018 om nøglekompetencer for livslang læring (EUT C 189 af 4.6.2018, s. 1).
2. Rådets henstilling af 24. november 2020 om erhvervsrettet uddannelse med henblik på bæredygtig konkurrenceevne, social retfærdighed og modstandsdygtighed (EUT C 417 af 2.12.2020, s. 1).
3. Rådets resolution om en strategiramme for det europæiske uddannelsessamarbejde på og uden for det europæiske uddannelsesområde (2021-2030) (EUT C 66 af 26.2.2021, s. 1).
4. Rådets resolution om en ny europæisk dagsorden for voksenuddannelse 2021-2030 (EUT C 504 af 14.12.2021, s. 9).
5. Rådets henstilling af 5. april 2022 om brobygning med henblik på et effektivt europæisk samarbejde inden for de videregående uddannelser (EUT C 160 af 13.4.2022, s. 1).
6. Rådets konklusioner om en europæisk strategi for styrkelse af de videregående uddannelsesinstitutioner for Europas fremtid (EUT C 167 af 21.4.2022, s. 9).
7. Rådets henstilling af 16. juni 2022 om sikring af en retfærdig omstilling til klimaneutralitet (EUT C 243 af 27.6.2022, s. 35).
8. Rådets henstilling af 16. juni 2022 om en europæisk tilgang til mikroeksamensbeviser for livslang læring og beskæftigelsesegnethed (EUT C 243 af 27.6.2022, s. 10).
9. Rådets henstilling af 16. juni 2022 om individuelle læringskonti (EUT C 243 af 27.6.2022, s. 26).
10. Rådets henstilling af 16. juni 2022 om læring med henblik på den grønne omstilling og bæredygtig udvikling (EUT C 243 af 27.6.2022, s. 1).